

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Собіров Барно Бобір огли 1994 року народження, громадянин Республіки Узбекистан, освіта вища: закінчив у 2019 році Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця за спеціальністю «лікувальна справа», аспірант денної форми навчання ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України», м. Київ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Серцево-судинна хірургія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України», м. Київ, від 08 червня 2026 року №108, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – д.мед.н. Євгенія Аксьонова, завідувача відділу рентгенхірургічних методів діагностики і лікування захворювань серця і судин ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України»

Рецензентів –

Віталія Кравченка, д.мед.н., ст. дослідника, завідувача відділу хірургічного лікування патології аорти ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України».

Ігоря Жекова, к.мед.н., ст. наук. співр. відділу хірургічного лікування патології аорти ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України».

Офіційних опонентів –

Віталія Демянчука, к.мед.н., заступника генерального директора з кардіохірургії ДНП «Інститут серця МОЗ України».

Олега Зеленчука, доцента кафедри кардіохірургії, рентгеноваскулярних та екстракорпоральних технологій Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

на засіданні 03 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – охорона здоров'я Собірову Барно Бобір огли на підставі прилюдного захисту дисертації «Клінічні прояви та хірургічне лікування інфекційного ендокартиту аортального клапана, ускладненого абсцесами кореня аорти» за спеціальністю 222- Медицина.

Дисертацію виконано у ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова Національної академії медичних наук України», м. Київ.

Науковий керівник д.мед.н., ст. наук. співр. Олексій Крикунов, ДУ

«Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України», завідувач відділу хірургічного лікування інфекційного ендокардиту.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертаційна робота відповідає п.6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), містить нові науково обґрунтовані результати, що дозволило виконати актуальне наукове завдання в кардіохірургії, яке полягало у розробці та впровадженні ефективних методи діагностики та хірургічного лікування інфекційного ендокардиту аортального клапана, ускладненого періанулярними абсцесами для зменшення госпітальної летальності та покращення тривалості життя.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в дисертаційній роботі отримано нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності вирішують актуальне завдання сучасної кардіохірургії – покращення результатів хірургічного лікування інфекційного ендокардиту аортального клапана, ускладненого періанулярними абсцесами кореня аорти, шляхом удосконалення підходів до стратифікації ризику, визначення строків оперативного втручання, реконструкції внутрішньосерцевих структур та оцінки результатів лікування.

У процесі виконання дисертаційного дослідження отримано наступні наукові нові результати:

1. Уперше на підставі ретроспективного аналізу хірургічних втручань з приводу інфекційного ендокардиту за 2000-2024 рр. визначено сукупну інтраопераційну частоту періанулярних абсцесів при ураженні клапанних структур серця та встановлено високу частоту абсцедування при домінуючому ураженні аортального клапана. Додатково уточнено структуру деструкції аортальної позиції з виділенням абсцесів у межах фіброзного кільця та випадків їх фістулізації в інші відділи серця.

2. Уперше встановлено достовірний взаємозв'язок між формуванням абсцесів кореня аорти та клінічними проявами інфекційного ендокардиту аортального клапана, зокрема гострою серцевою недостатністю, системними емболічними ускладненнями, дисфункцією паренхіматозних органів, вираженим руйнуванням аортального клапана, супутнім ураженням трикуспідального клапана, нозокоміальними чинниками бактеріємії та інфікуванням патогенами групи ESKAPE.

3. Уперше науково обґрунтовано доцільність раннього визначення показань до хірургічного лікування у пацієнтів з інфекційним ендокардитом аортального клапана, ускладненим періанулярними абсцесами, на підставі неефективності тривалої ізольованої антибіотикотерапії. Вперше розроблено диференційований підхід до визначення показань до екстрених і термінових оперативних втручань залежно від клінічного перебігу, мікробіологічних характеристик та наявності органної дисфункції.

4. Уперше систематизовано основні принципи застосування латки з аутоперикарда для реконструкції внутрішньосерцевих структур при періанулярній деструкції, які передбачають фіксацію до життєздатних тканин, формування герметичного бар'єра між зоною інфекції та системним кровотоком і відновлення анатомічної геометрії кореня аорти, фіброзного кільця аортального клапана та

вихідного тракту лівого шлуночка.

5. Отримано нові дані щодо прогностичної значущості передопераційних та інтраопераційних чинників ризику. Встановлено, що гостра серцева недостатність є єдиним статистично значущим незалежним предиктором летального наслідку, тоді як серед інтраопераційних кількісних показників найбільше прогностичне значення мають рівні креатиніну, лейкоцитів та білірубіну.

6. Удосконалено підходи до оцінки безпосередніх і віддалених результатів хірургічного лікування інфекційного ендокардиту аортального клапана, ускладненого періанулярними абсцесами. Показано, що реконструкція порожнини абсцесу не супроводжується достовірним зростанням летальності порівняно з ізольованим протезуванням клапана, тоді як повторні втручання асоціюються з вищим ризиком летального наслідку; водночас хірургічне лікування забезпечує прийнятні віддалені показники виживаності та частоти клапанозалежних ускладнень.

Дисертація виконана державною мовою.

Здобувач має 5 наукових публікацій у фахових виданнях України за темою дисертації, з них 4 статті у виданнях, які індексуються у Scopus.

Всі вимоги п.п. 8,9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами) виконано.

1. Sobirov BB. Perioperative characteristics in patients with infective endocarditis complicated by intracardiac abscesses. Український кардіологічний журнал. 2025;32(2):32-39. doi: 10.31928/2664 4479 2025.2.3239.

2. Собіров Барно Бобір огли. Внутрішньосерцеве абсцедування у клінічному перебігу інфекційного ендокардиту, ускладненого гострою серцевою недостатністю. Emergency Medicine (Ukraine). 2024;20(8):744-750. doi: 10.22141/2224-0586.20.8.2024.1811.

3. Собіров Барно Бобір огли. Інфекція SARS-CoV-2 як можливий фактор ризику розвитку гострого інфекційного ендокардиту нативного клапана, ускладненого внутрішньосерцевими абсцесами. Український журнал клінічної хірургії. 2024; 91(6):48-52 doi: 10.26779/2786-832X.2024.6.48.

4. Собіров ББ, Скварський РО, Груб'як ЛМ, Сокол АА, Щоткіна НВ, Крикунов ОА. Хірургічна реконструкція аорто-лівошлуночкового з'єднання із використанням латки із бичачого ксеноперикарду при інфекційному ендокардиті протезованого клапана: клінічний випадок. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2025;33(4):210-6. doi: 10.63181/ujcv.2025.33(4).210-216.

5. Захарова ВП, Собіров ББ, Колтунова ГБ, Цхакадзе МС, Інфекційний ендокардит: морфологічні зміни міокарда хворих, оперованих в умовах ангіогенного сепсису та серцевої недостатності. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2026;34(1):50-7. doi.org/10.63181/ujcv.2026.34(1).50-57.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти. Зауваження відсутні.

Результати відкритого голосування: За" 5 членів ради,
"Проти" - 0

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Собірову Барно Бобірогли ступінь доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222- Медицина.

Відеозапис трансляції запису додається.

Голова разової спеціалізованої
Вченої ради

Євгеній АКСЬОНОВ

Підпис Євгенія Аксьонова
засвідчую
Учений секретар
д.мед.н., ст. дослідник

Тетяна АНДРУЩЕНКО